

Murrosikä haastaa parisuhteen

Murrosikä hiipi **Tuula Ripatin**, 52, ja **Aaro Ratilaisen**, 52, perheeseen yllättäen. Sen huomasi mussutuksen määrästä.

– Se ei ollut enää lapsellista naljailua, vaan siinä oli uusi kriittisempi sävy. Yhdessä keksässä maailman söpöimmistä tytöistä ja pojasta tuli täydellisiä kriitikoita, Tuula kertoo.

Heidän perheeseensä kuuluvat ”itse tehty” 17-vuotias **Matti** sekä 14- ja 15-vuotiaat sijoitetut lapset.

Tuula ei haluaisi alleviivata perheensä sijais-etulitettä. He ovat olleet yli kymmenen vuotta **Veeran** ja **Lassin** lähivanhemmat, äiti ja isä.

Aaro ja Tuula ovat ammattiauttajia. Aaro työskentelee Helsingin Diakonissalaitoksen perhekuntoutuksen lähiesimiehenä. Tuula on ihmishuokouluttaja ja opiskelee hahmoterapeutiksi. Heillä on myös yhteinen yritys, joka tarjoaa terapiaa, valmennusta ja muun muassa parisuhdekursseja.

Ammattilaisuus ei kuitenkaan tarkoita sitä, etteivätkö tunteet välillä räiskyisi niin parisuhteessa kuin vanhemmuudessaakin.

– Uskon rehellisyyteen tunteiden ilmaisussa. Me riitelemme lasten nähden, sillä perheenjäsenet vaistoavat toistensa tunteet riippumatta siitä, yritetäänkö niitä piilotella. Mekastuksen jälkeen pitää vain löytää keskusteluyhteys uudelleen, Tuula sanoo.

Aaro toteaa, että sijaisvanhemmaksi sopivat parhaiten tavalliset ihmiset, jotka kykenevät kohtaamaan toiset tavallisina ihmisinä. Sijaisvanhemmuus on enemmän keskeneräisten kuin täydellisten ihmisten hommaa.

Mikset sinä koskaan...

Nuorempana Aarolla oli tapana paeta sivistyneesti paikalta, kun tuli riita. Se sai temperamentiltaan tulisieluisen Tuulan kihisevästi raivostaa. Nykyisin Aaro ei enää väistä, vaan antaa takaisin.

Tuula ja Aaro ovat todenneet käytännössä, että sinä-viestit eivät toimi missään ihmishuhteessa: *Miksi sinä, miksi sinä aina, mikset sinä koskaan.* Ne lauseet johtavat ainaoastaan syvempään suohon.

”Mieskin tarvitsee naisen ihailua.”

– Kyllä mekin käymme välillä keskusteluja siitä, onko meillä yhteistä linjaa säännöissä ja kasvatuksessa, Tuula kertoo.

Vanhempien rajat kulkevat yleensä hie- man eri kohdissa, ja nuoret löytävät helposti rajojen eroavuudet.

– Tärkeintä on se, että ollaan edes samalla kartalla, Aaro kiteyttää.

Jos vanhempien välinen yhteys ei toimi, toinen vanhemmista saattaa tuntea äkkiä olevansa yksin koko maailmaa vastaan.

– Silloin vanhempi ei saa parisuhteesta turvaa mielipiteilleen ja rajanvedoilleen, hän saattaa luovuttaa ja lakata olemasta se seinä, johon nuori saa hakata päätään, Aaro kuvailee.

Kun lasten kanssa on jatkuvaa riitaa ja haastetta, kumppani pitää kiinni ja estää tempautumasta tunteiden vuoristorataan.

– Välillä huhuilemme, että missä sinä olet tunteidesi kanssa, tuletko takaisin. Kumpikin sanoo vuorollaan toiselle: rauhoitu.

Mitä heikommin vanhemmilla sujuu, sitä laajempi areena nuorilla on käytettävissään.

– Nuoret huomaavat, että tällä jutulla saa piikiteltyä vanhempaa, niin että se käy tuon toisen kimppuun. Parisuhteen keskinäinen solidaarisuus on erityisen tärkeää, kun nuoret ovat murrosiässä, Aaro painottaa.

Arjen yhteyttä vai kyttäystä?

Vanhemmuus ja erityisesti sijaisvanhemmuus lipsuu herkästi siihen, että aikuinen alkaa elää toisten tarpeista käsin, unohtaen oman elämänsä ja rentoutumisen.

– Meille on jäänyt päälle tällainen yliva- stuntuontoinen, perhekeskeinen elämäntyy- li, Tuula myöntää.

– Jos en ole kotona, kun lapset tulevat koulusta, saatan saada tiukan puhelun: ”Missä sä olet?” Parisuhteen seuraavassa vaiheessa meidän pitäisi tulla toimeen ihan kahdestaan. Siihen vaiheeseen ei voi mennä kylmiltään.

Vapaan aikuisen elämä pitää opetella uudelleen. Joskus Tuula ja Aaro antavat itselleen kotiläksyn: joka toinen perjantai kotiin ei ole tulenista ennen iltakymmentä.

– Silti kotoa pois olemiseen pitäisi muka olla jokin pätevä syy, kuten koulutuspäivät. Harjoittelemme sitä, että välillä voi mennä vaikka yksin elokuvaan tai kaljalle kavereiden kanssa.

Rajua itsenäistymiskriisiä heidän suhteessaan ei ole ollut. Tuula kertoo olleensa aina itsenäinen tyyppi – niin itsenäinen, että nuorempana hän mielti, mahtuuko hänen elämänsä lainkaan parisuhdetta ja lapsia. Silloin Aaro saattoi parahtaa, että älä puhu

”Harjoittelemme sitä, että välillä voi mennä yksin elokuvaan.”

nyt Vietnamista, kun vielä viime viikolla oli- tiin muuttamassa Sambiaan.

– Me-sana tuntuu vähän vaaralliselta. Jos siihen uppoaa liian syväälle, saattaa kadottaa itsensä, Tuula sanoo.

Pari kertaa vuodessa he lähtevät lomalle kahdestaan.

– Meidän nuoret ovat siinä mielessä etu- oikeutetussa asemassa, että meillä ei ole omaa kesämökkiä, jonne menosta pitäisi neuvotella joka viikonloppu, Tuula hymyilee.

Perheen teineille on annettu vapausasteita pienin askelin.

– Aina ei mene ihan nappiin, mutta sitten otetaan rajoja takaisin ja tarkistetaan säännöstöä. Jos olemme viikonlopun poissa, lau- antai-iltana heillä on yleensä lastenhoitaja. Tosin viimeksi kun lastenhoitaja saapui, y- hatakään lasta ei ollut paikalla, Tuula kertoo.

– Minusta on tärkeää sekä itselle että nuorille, että on hetkiä, jolloin asiat tehdään tois- in kuin arjen jatkuvassa virrassa. Aina ei voi elää valvoen ja vahtien.

Kuuntelemisen taito

Parisuhteessa on yllättävän vaikeaa kertoa, mitä todella tarvitsee ja kaipaa.

Jokainen tarvitsee sitä, että saa kuulla itsestään jotain nättiä ja arvostavaa, ilman taka-ajatuksia.

– Mieskin tarvitsee naisen ihailua, Tuula muistuttaa.


Tuula ja Aaro uskovat, että heidän pari- suhteensa kestävyys salaisuus piilee yhe- tyyden ja arvostuksen lisäksi siinä, että he ovat osanneet käsitellä loukkaantumisensa.

– Kun on haavoittunut liian pitkään, kai- vautuu omaan suojaapoteeroonsa eikä löydä sieltä enää toisen luo, Tuula pohtii.

Aaro muistuttaa, että toista ei pidä kuun- nella liian jyrkästi – ei puolisoa eikä lasta.

Riidan jälkeen ongelman äärelle voi pala- ta rauhallisemmalla mielellä ja kysyä: ”Mitä sinä halusit sanoa, kun en omilta höyryiltä- ni kuullut?”

Sijoitettujen lasten nimet on muutettu. Lisätietoa Tuulan ja Aaron yrityksestä: amante.fi



”Sanoilla on
suuri voima – niillä voi
tehdä paljon hyvää
ja pahaa.”

Tuula Ripatti ja Aaro
Ratilainen osaavat käsitellä
loukkaantumisia.